

Pohjois-Karjalan

TALOUSKATSAUS

- Muovituotteiden valmistus
- Metalliteollisuus
- Puun sahaus
- Puutavaran valmistus
- Kivituotteiden valmistus
- Kauppa
- Rakentaminen
- Majoitus- ja ravitsemistoiminta
- Elintarviketeollisuus
- Yksityiset terveys- ja sosiaalipalvelut
- Televiestintä, ohjelmistot ja tietopalvelut
- Hallinto- ja tukipalvelut
- Kuljetus ja varastointi

Pohjalla on käyty, uuden kasvun aika alkaa

Pohjois-Karjalassa tehtiin vuonna 2009 edelleen lujasti työtä äkillisten rakennemuutosten ja maailmanlaajuisen talouskriisin hoitamiseksi.

Liikevaihdon alavireinen kehitys jatkui maakunnassa lähes kaikilla tarkasteltavilla toimialoilla. Voimakkainta pudotus oli teollisuuden toimialoilla. Teollisuudessa kasvua koettiin vain muovituotteiden valmistuksessa, jossa liikevaihto katosi 3,6 prosenttia vuoteen 2008 verrattuna. Ripeintä kasvu oli kiinteistöalalla, jossa liikevaihto nousi 3,8 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna.

Pohjois-Karjalan maakunnan kaikkien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto nousi vuositasolla tarkasteltuna useana vuotena peräkkäin. Pitkään jatkunut myönteinen kehitys taitui vuoden 2008 viimeisellä vuosineljänneksellä liikevaihdon supistuessa 5,0 prosenttia. Alamäki jatkui vuoden 2009 molemmilla vuosipuoliskoilla: tammi-kesäkuussa liikevaihto syöksyi 19,6 prosenttia ja heinä-joulukuussa edelleen 15,0 prosenttia edellisen vuoden vastaaviin ajankohtiin verrattuna.

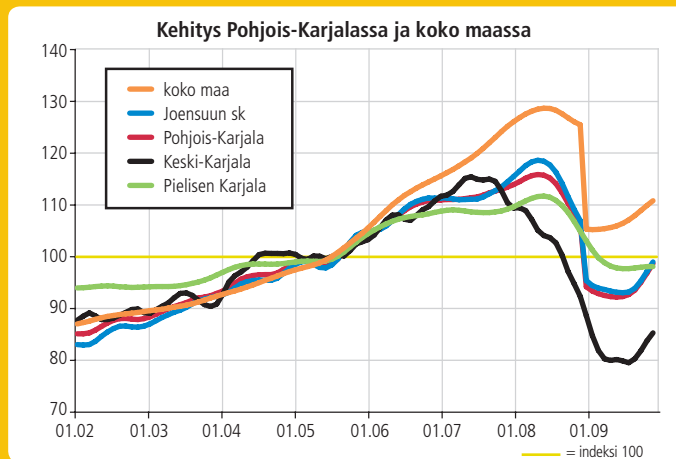
Maakunnan teollisuuden viennin alamäessä vuonna 2008 laskua kertyi 11,4 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna Tilastokeskuksen lukujen mukaan. Koko vuonna 2009 vientiliikevaihto syöksyi 32,0 prosenttia, kun koko maan tasolla laskua oli 28,0 prosenttia.

ELY-keskuksen tekemän vientikyselyn mukaan muutoksen suuruutta kuvaa se, että viimeksi maakunnan vienti on ollut vastaavalla tasolla vuonna 1999. Syvin taantuma on kuitenkin yrittäjien antamien vastausten mukaan ohitettu, sillä 69 % vastaajista arvioi vientinsä kasvavan tulevien kahden vuoden aikana.

Pohjois-Karjalan maakunnan kaikkien toimialojen henkilöstömäärän viime vuosien maltillinen kehitys kääntyi negatiiviseksi vuonna 2009. Koko talouden henkilöstömäärä supistui kaikissa seutukunnissa vähintään 4,3 prosenttia. Vuosimuutoksilla tarkasteltuna henkilöstömäärä supistui kaikilla muilla tarkastelun kohteena olevilla toimialoilla paitsi kiinteistöalan toiminnassa ja elintarviketeollisuudessa.

Laman pohjakosketus on nähty. Monet yritykset ovat jo valmistautumassa nousuun kehittämällä toimintaansa ja investoimalla tulevaisuutta varten.

Liikevaihto

Elinkelpoisten yritysten auttaminen kasvun tielle ja työllistävien investointien aktivointi kuuluvat keskeisimpiin painopisteisiin, joiden eteen tarvitaan laajalaista yhteistyötä.

Talouskatsaus työryhmän puolesta, Ritva Saarelainen
Johtaja, Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Elinkeinot, työllisyys, osaaminen ja kulttuuri -vastuualue

Pahin talouden aallonpohja jo takanapäin

Vuoden 2008 viimeisellä vuosineljänneksellä Pohjois-Karjalassa alkanut liikevaihdon lasku jatkui vuoden 2009 loppupuoliskolla. Pudotusta tuli 15 % vuoden 2008 vastaavaan ajanjaksoon nähden, mikä on lähes sama kuin koko maassa. Liikevaihdon lasku hidastui hieman edellisestä vertailusta, jolloin miinusta oli lähes 20 %.

Maakunnan talous- ja työttömyysluvut osoittavat, että talouden taantuman pahin aallonpohja osui loppukevääseen 2009. Kevään jälkeen loppuvuoden tiedot osoittavat jo pahimman kehityssuunnan katkenneen, vaikka tilanne aluetaloudessa onkin mm. korkean työttömyyden myötä huono.

Teollisuuden liikevaihdot laskivat noin neljänneksellä. Erityisesti metsäteollisuuden aiempi syöksykierre näyttäisi jo hieman tasaantuvan, vaikka selvällä miinuksella edelleen mennäänkin. Myös toisella maakunnan vahvalla toimialalla metallissa on nähtävissä pahimman tilanteen olevan takana, mutta ei niin selvästi kuin metsäsektorilla. Palveluissa liikevaihdon lasku lieveni edellisestä vertailusta, nyt vähennystä tuli noin 7 %. Positiivisiakin muutoksia tuli, teollisuuden osalta muovituotannossa ja palveluissa mm. majoitus- ja ravitsemustoiminnassa.

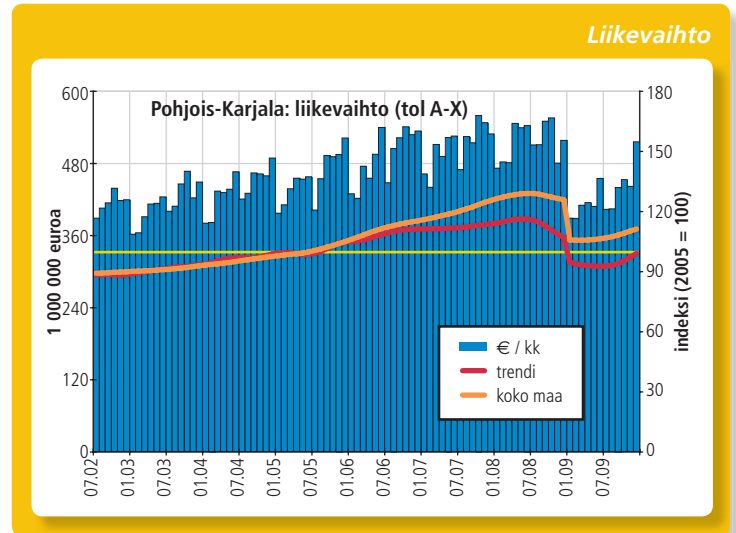
Teollisuuden kehitys näkyi myös alan työpaikoissa. Maakuntaliiton rekisterin mukaan vuoden lopussa oli 11.400 työpaikkaa, missä on vähennystä noin tuhat paikkaa eli 8 %.

Alueellisesti kaikkien toimialojen liikevaihdon kehityksessä pärjäsi parhaiten Pielisen Karjala edellisen vertailun mukaisesti, pudotusta 9 %. Joensuun seutukunnassa vähennys oli 16 % ja Keski-Karjalassa 18 %.

Työttömyysaste oli viime vuonna 15,8 %, mikä on maan heikoin: koko maassa se oli alle 10 %. Alueelliset työttömyyserot olivat kuitenkin hieman kaventumassa erityisesti vuoden loppupuoliskolla varsinkin eteläiseen Suomeen nähden.

Maakunnan väestökehitys oli parhaimpia sitten 1990-luvun alun. Pohjois-Karjala sai muuttovoittoa, kun siirtolaisuuskin huomioidaan, väestömäärä vuoden lopussa oli vajaat 166.000 asukasta.

Seppo Tiainen
Kuntakehityspäällikkö
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

KEHITYS Pohjois-Karjalassa 7.-12.2009/7.-12.2008

Liikevaihto

	Henkilöstömäärä muutos %	Liikevaihto 1000 e		Muutos	
		1.- 6.2009	1.- 6.2008	1 000 e	%
Kiinteistöalan toiminta (tol L)	1,6	31 779	29 927	1 852	6,2
Muovituotteiden valmistus (tol 222)	-13,7	83 030	81 396	1 635	2,0
Majoitus- ja ravitsemistoiminta (tol I)	-3,1	56 820	56 049	771	1,4
Koulutus sekä terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut (tol P+Q)		50 054	49 538	516	1,0
Terveydenhuolto:Yksityiset (tol Q)		46 274	47 090	-816	-1,7
Tieteellinen tutkimus ja tekninen testaus (tol 72, 712)	-2,1	5 914	6 019	-105	-1,7
Elintarviketeollisuus (tol 10-12)	0,9	130 659	135 344	-4 685	-3,5
Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus (tol 33)		30 988	32 238	-1 250	-3,9
Palvelut (tol G-U)	-1,6	1 277 161	1 371 302	-94 141	-6,9
Tukku- ja vähittäiskauppa (tol G)	-3,9	809 215	870 444	-61 229	-7,0
Televiestintä, Ohjelmistot ja tietopalvelutoiminta (tol 61-63)	-2,7	66 770	71 989	-5 219	-7,2
Kuljetus ja varastointi (tol H)	-7,5	119 475	135 453	-15 979	-11,8
Rakentaminen (tol F)	-7,8	313 785	358 691	-44 906	-12,5
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta, tieteellinen ja tekninen toiminta (tol M+N)	-2,8	93 102	108 408	-15 306	-14,1
Kaikki toimialat yhteensä (tol A-X)	-5,4	2 654 815	3 122 191	-467 375	-15,0
Puun sahaus höyläys ja kylästyys (tol 161)	-11,8	109 662	129 512	-19 850	-15,3
Kivien leikkaaminen, muotoilu ja viimeistely (tol 237)	-16,2	29 148	36 634	-7 485	-20,4
Jalostus (tol BC+DF)	-15,6	1 240 862	1 585 611	-344 748	-21,7
Metallituotteiden valmistus (tol 25)	-23,4	101 302	132 262	-30 961	-23,4
Koko teollisuus (tol BCD)	-18,9	931 236	1 229 301	-298 065	-24,2
Teollisuus (tol C)	-19,3	839 436	1 133 140	-293 704	-25,9
Tietokoneiden ym. Valmistus (tol 26-27)	-26,2	48 004	65 710	-17 706	-26,9
Puutavaran valmistus (tol 162+310)	-29,5	45 596	62 646	-17 050	-27,2
Metalliteollisuus (tol 24-30)		250 993	389 369	-138 376	-35,5
Muiden koneiden ja laitteiden valmistus (tol 28)	-32,4	91 346	180 364	-89 018	-49,4

Pielispakarin perinteiset karjalanpiirakat valmistuvat käsityönä.

Karjalaisuus maistuu hyvälle

Pielispakarin leipomossa tehdään vuosittain miljoonia aitoja karjalanpiirakoita. Yritys uskoo ja nojaa karjalaiseen ruokaperinteeseen.

Pielispakarin piirakat, leivät, kukot ja kahvileivät ovat takuuvarmasti maistuvia. Ne valmistuvat ammattitaitoisen henkilökunnan käsissä parhaista raaka-aineista.

Yritys on ensimmäinen perinteisellä tavalla toimiva leipomo, joka on sertifioinut laatujärjestelmänsä.

– Sertifioinnilla haluamme taata laatu- ja toimitusvarmuuden, leipomoyrittäjä ja toimitusjohtaja **Erkki Timonen** kertoo.

Pielispakarin arvot ovat laadukas toiminta, luotettavuus, ihmisläheisyys ja jatkuva toiminnan kehittäminen.

– Laatujärjestelmä vaatii sitoutumista ja jatkuvaa dokumentointia. Siitä on ollut hyötyä yrityksen toiminnan kehittämisessä. Sertifikaatti pitää uusia kerran vuodessa ja aiomme jatkaa sitä, koska koemme sen tärkeäksi, Timonen sanoo.

Toiminta laajenee

Pielispakarin toiminta alkoi lähes 20 vuotta sitten kotileipomona. Vahva tekemisen meininki ja usko omaan tekemiseen sai yrityksen laajenemaan. Toiminta on laajentunut suunnitelmallisesti ja hallitusti, koko yrityksen olemassaolon ajan. Yritys työllistää noin 40 henkilöä ja tekee yli 3,5 miljoonan euron liikevaihtoa.

Leipomoalan yritys on laajentanut toimintaansa maan rajojen ulkopuolelle. Suomen lisäksi leipomon herkuista pääsevät nauttimaan myös ruotsalaiset.

– Meiltä menee kerran viikossa tuotteita esimerkiksi Tukholmaan, toimitusjohtaja selvittää.

Erkki Timonen ei aio jättää laajenemista tähän. Toimintaa on tarkoitus kehittää ja laajentaa jatkossakin. Ammattitaidolla valmistetut perinnetuotteet löytävät varmasti uusia ystäviä.

Taloustaantuma ei ole koskettanut leipomoalaa kovalla kädellä.

– Piirakoita ja leipää syödään nousukaudella ja taantumassa. Enemmänkin meillä näkyvät kausivaihtelut. Kesä on aina kiirettä aikaa. Silloin väkeä liikkuu enemmän ja karjalaiset herkut maistuvat lomalaisille, tietää toimitusjohtaja.

Jatkuvaa tuotekehitystä

Jatkuvalla tuotekehityksellä Pielispakari pyrkii olemaan aina ajassa kiinni – perinteitä unohtamatta.

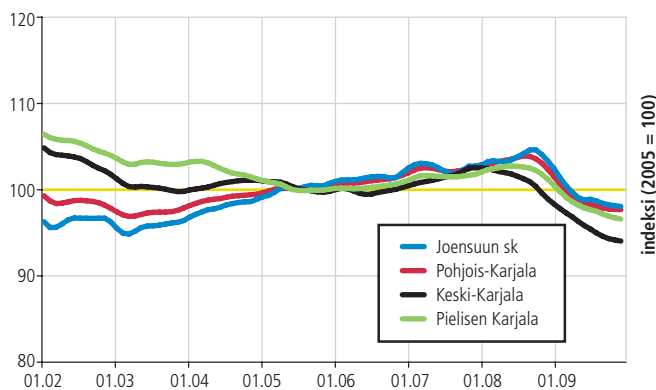
– Yhdistämällä nykyaikaisten raaka-aineiden mahdollisuudet perinteiseen käsillä tekemiseen pystymme kehittämään ja valmistamaan tuotteita, jotka tarjoavat jokaiseen tilanteeseen ja ruokapöytään jotain uutta ja ainutlaatuista, Erkki Timonen toteaa.

Tuotekehityksen perustana on aina vahva ja maukas karjalainen ruokaperinne. Yhteistyötä tehdään niin kuluttajien, kauppioiden kuin tavarantoimittajienkin kanssa.

– Kesäkuussa meiltä tulee ainakin kaksi uutuustuotetta; ranskalainen maalaisleipä sekä perinteinen kiviarinalla paistettu sata prosenttinen ruisleipä. Vaikka uutuuksia tulee, niin vanhoista tutuista tuotteistakin on pidettävä hyvää huolta.

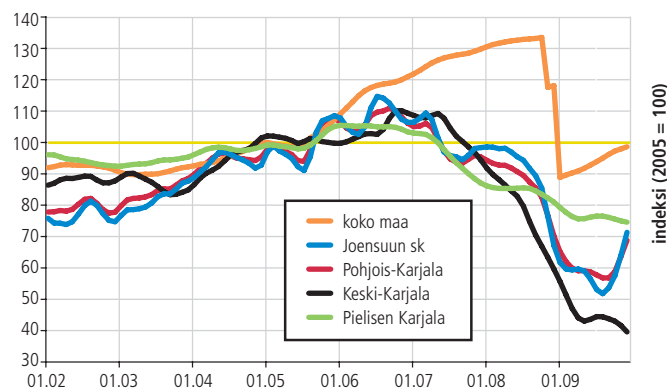
Henkilöstö

Kaikki (A-X), Pohjois-Karjala

Vienti

Teollisuus (C), Pohjois-Karjala ja koko maa

Nousee

Kuvaa muutosta ajalta 7.-12/2009 edellisen vuoden vastaavan ajankohdan lukuihin.

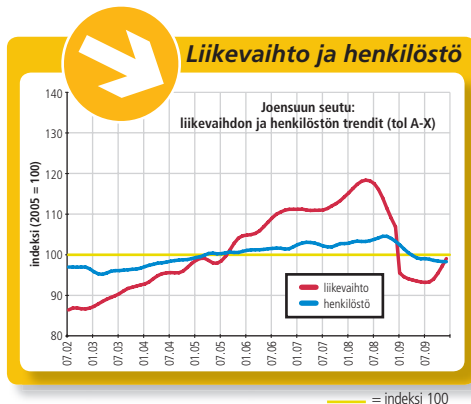
Ennallaan

Laskee

Indeksi 100 on vuosi 2005. Vuoden 2009 tiedot tarkentuvat vuoden 2010 loppuun asti. Henkilöstömäärä = yrityksissä tehdyt henkilötyövuodet eli ns. kokopäivätyölliset työntekijät. Ei sisällä alkutuotantoa ja julkista sektoria. Toimialanumerointi on Tilastokeskuksen TOL-luokituksen mukainen. Tilastokeskuksen suhdannetiedoissa Perlos luetaan sähkötekniikan tuotteiden valmistukseen.

Joensuun seutukunta

Joensuun seutu matkalla kohti parempia aikoja

Vuoden 2009 loppupuoliskolla ylsi Joensuun seudulla viisi tol-luokkaa plussalle. Positiivista kerrottavaa oli ainoastaan muovituotteitten valmistuksesta, kiinteistöalan toiminnasta, tieteellisestä tutkimuksesta ja testauksesta, majoitus ja ravitsemustoiminnasta ja koulutuksesta sekä terveydenhuolto- ja sosiaalipalveluista.

Yksikään näistä toimialoista ei yltänyt yli kahdeksan prosentin kasvuun, ja viime vuoden loppupuoli jäikin kokonaisuudessaan yli 15 prosenttia miinukselle. Metallipuolella näkymät olivat synkät. Lähes kaikki tol-luokat metallialalla olivat yli 20 ja jopa lähes 50 % laskussa edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

Pahiten laskusuhdanne on koetellut Outokummun aluetta, johon on vahvasti keskittynyt Joensuun seudun metalliosaamista. Lomautuslappuja ja irtisanomismiljoituksia on jouduttu antamaan jonkin verran. Outokummussa ollaan taisteltu tilannetta vastaan ottamalla uusia avauksia mm. matkailualan vahvistamiseksi toiseksi isoksi toimialaksi metalliteollisuuden rinnalle. Outokummun vanhan kaivosalueen kunnostaminen matkailun käyttöön tulee toivottavasti vahvistamaan samalla alueen rakennusala.

Mukavaa kerrottavaa Joensuun seudulla on muualta. Eteenpäin menoa on noin kahdeksan prosentin verran ollut muovituotteitten valmistuksessa. Liikevaihtoa alalta kertyi lähes 63 miljoonaa euroa. Kasvupyrähdysten on mahdollistanut alueen vahva osaamis pohja ja kasvaviin markkinoihin suuntautunut tuotanto. Toinen positiivisesti kasvava on kiinteistöala, jossa kasvu oli reippaat 6 prosenttia ja liikevaihto lähemmäs 26 miljoonaa euroa.

Euroissa merkittävä lasku oli palvelualalla, jossa hieman yli 7 prosentin lasku tarkoitti rahassa

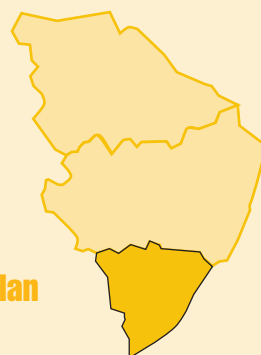
liikevaihdon kutistumista yli 73 miljoonalla eurolla. Näyttää siltä, että lomautusten pelossa tavalliset kuluttajat ovat vähentäneet kampaamossa, kauneushoitolassa tai fysikaalisessa hoidossa käyntejään.

Metallialan pudotus on edelleen synkkää luettavaa. Jalostuksessa miljoonia on kadonnut jo 225 ja metalliteollisuudessa melkein 120 miljoonaa. Nähtäväksi kuinka nopeasti pystymme saavuttamaan taantunutta edeltävän tason ja kenties vielä siitäkin parantaen uusilla innovatiivisilla omilla tuotteilla.

Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto putosi noin 330 miljoonaa euroa. Se on valtava määrä rahaa. Kuitenkin pudotus on nyt ilmeisesti nähnyt aallonpohjan, sillä edellisellä puolivuotisjaksoilla pudotus oli vielä enemmän, eli yli 455 miljoonaa euroa. Vaikka näyttää siltä, että olemme menossa uuteen nousuun, niin vielä ei pidä juhliä liian innokkaasti. Kurottavaa taantunutta edeltävään aikaan on vielä paljon. Siksi nyt olisikin erityisen tärkeää, että tehdessämme ostopäätöksiä suuntaisimme katseet ensin omalle alueelle. Me kaikki, julkiset toimijat, yritykset ja yksityiset ihmiset, voimme yhdessä vaikuttaa merkittävästi liike-elämän tervehdytymiseen ja talouden kohentamiseen. Jokainen päätös vaikuttaa.

Pekka Nuutinen, toimitusjohtaja, JOSEK Oy

Keski-Karjalan seutukunta

Keski-Karjala nousee taantumasta

Liikevaihto on Keski-Karjalassa laskenut kaikilla päätoimialoilla vuonna 2009. Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto on vähentynyt 17,5 prosenttia edelliseen vastaavaan kauteen verrattuna. Ainoastaan koulutus- sekä terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut ovat kasvattaneet liikevaihtoaan noin 24 prosenttia. Eniten talouden taantumasta ovat kärsineet puu- ja metallitoimialat.

Koko teollisuuden liikevaihto on jäänyt lähes kolmanneksen edellisvuotta pienemmäksi. Negatiivinen kehitys alkoi jo loppuvuodesta 2007. Laskutahti kiihtyi aina viime vuoden kauteen viimeiseen vuosineljänneksen asti. Loppuvuodesta 2009 liikevaihdon supistuminen pienentyi selvästi. Toivottavasti teollisuuden suhdanteet ovat jo tavanneet pohjan ja kasvu jälleen alkaa.

Pitkään Keski-Karjalassa hyvää tulosta tehneen rakentamisenkin liikevaihto on pudonnut viime vuoden aikana lähes 15 %. Suotuisa kehitys katkesi viime vuonna edellisvuoden liki 20 prosentin kasvun jälkeen. Tukku- ja vähittäiskaupassa näkyy ostovoiman väheneminen, kaupan liikevaihto laski edellisvuoteen verrattuna 8 %. Viimeisellä vuosineljänneksellä liikevaihdon supistuminen onneksi hidastui.

Majoitus- ja ravitsemustoiminta kääntyi vuonna 2009 jälleen alavireiseksi vuoden 2008 pienois kasvun jälkeen. Myös tällä toimialalla viimeinen vuosineljännes näyttää jo suotuisalta, kun liikevaihto lisääntyi 2,5 %, mutta loppuvuosi ei ehtinyt nostaa toimialan kehitystä plussan puolella. Uudet matkailuinvestoinnit ja kapasiteetin kasvu tulevat jatkossa kasvattamaan alan liikevaihtoa seudulla. Pajarinhovin viereen noussut vesipuisto Aquapark

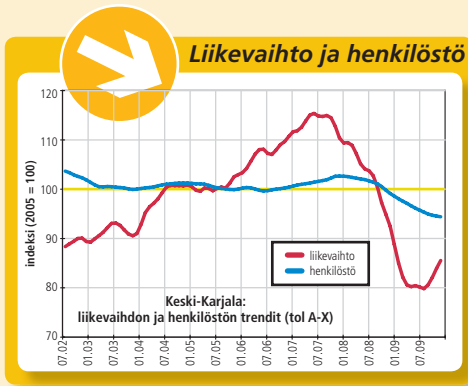
KEHITYS JOENSUUN SEUTUKUNNALLA 7.-12.2009/7.-12.2008

Liikevaihto

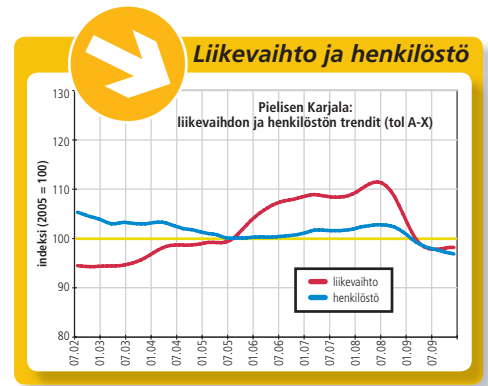
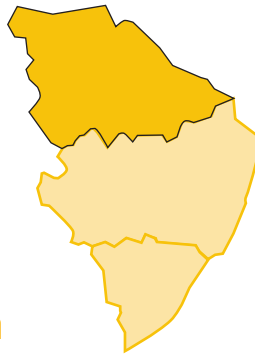
	Liikevaihto 1000 e		Muutos	
	1.-6.2009	1.-6.2008	1000 e	%
Muovituotteiden valmistus (tol 222)	62 835	58 220	4 614	7,9
Kiinteistöalan toiminta (tol L)	25 858	24 329	1 529	6,3
Tieteellinen tutkimus ja tekninen testaus (tol 72, 712)	5 298	5 163	135	2,6
Majoitus ja ravitsemustoiminta (tol I)	41 280	40 604	676	1,7
Koulutus sekä terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut (tol P+Q)	35 104	34 647	457	1,3
Terveydenhuolto:Yksityiset (tol Q)	32 852	32 933	-81	-0,2
Elintarviketeollisuus (tol 10-12)	108 638	113 301	-4 662	-4,1
Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus (tol 33)	19 140	20 117	-976	-4,9
Palvelualat yhteensä (tol G-U)	958 849	1 032 266	-73 418	-7,1
Ohjelmistot ja tietopalvelutoiminta (tol 61-63)	65 962	71 131	-5 168	-7,3
Tukku- ja vähittäiskauppa (tol G)	605 184	653 912	-48 728	-7,5
Rakentaminen (tol F)	222 584	251 875	-29 291	-11,6
Kuljetus ja varastointi(tol H)	71 667	81 397	-9 731	-12,0
Puun sahaus, höyläys ja kyllästys (tol 161)	23 167	26 341	-3 173	-12,0
Muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus (tol 23)	15 728	17 974	-2 246	-12,5
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta ym.(tol M+N)	75 109	88 354	-13 245	-15,0
Kaikki toimialat (tol A-X)	1 779 179	2 110 389	-331 211	-15,7
Puutavaran, puutuotteiden sekä huonekalujen valmistus (tol 162+310)	24 320	31 362	-7 042	-22,5
Metallituotteiden valmistus (tol 25)	84 693	110 579	-25 887	-23
Jalostus (tol BC-DF)	726 055	950 602	-224 547	-23,6
Koko teollisuus (tol BCD)	513 866	703 792	-189 926	-27,0
Tietokoneiden ym. Valmistus (tol 26-27)	44 289	61 750	-17 461	-28,3
Teollisuus (tol C)	463 942	648 398	-184 456	-28,4
Metalliteollisuus (tol 24-30)	218 157	336 844	-118 687	-35,2
Muiden koneiden ja laitteiden valmistus (tol 28)	78 843	155 220	-76 377	-49,2

KEHITYS KESKI-KARJALASSA 7.-12.2009/7.-12.2008

Koulutus sekä terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut (tol P+Q)
Majoitus- ja ravitsemustoiminta (tol I)
Tukku- ja vähittäiskauppa (tol G)
Palvelualat yhteensä (tol G-U)
Puun sahaus höyläys ja kyllästys (tol 161)
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta, tieteellinen ja tekninen toiminta (tol L)
Kuljetus ja varastointi (tol H)
Kaikki toimialat yhteensä (tol A-X)
Jalostus (tol BC+DF)
F Rakentaminen (tol F)
Jalostus (tol BC+DF)
Koko teollisuus (tol BCD)
Metallituotteiden valmistus (tol 25)
Teollisuus (tol C)
Puutavaran valmistus (tol 162+310)
Metalliteollisuus (tol 24-30)
Koneiden ja laitteiden valmistus (tol 26-27, 28)

Pielisen Karjalan seutukunta

Pielisen Karjala toipuu lamasta nopeasti

Pielisen Karjalassa laman jyrkkä pohja taittui loppusyksyllä 2009. Valonpilkkuja olivat elintarviketeollisuus sekä majoitus- ja ravitsemistoiminta. Kaikki muut toimialat olivat miinuksella. Monialainen teollisuus kesti taantumassa ja on nyt valmiina nousuun.

sekä Kesälahden matkailuyritysten uudet investoinnit luovat edellytyksiä liikevaihdon kasvuun ja koko toimialan nousuun Keski-Karjalassa.

Puutoimiala jatkaa jyrkkää alamäkeä. Sekä puun sahaus, höyläys ja kyllästys sekä puutavaran ja puutuotteiden valmistus ovat olleet liikevaihdoltaan laskussa koko vuoden 2009. Onneksi myös puutoimialan alavireinen kehitys hidastui loppuvuotta kohden. Toiveissa on, että taantumun pohjalta suunta on jo nouseva.

Voimakkaimmin taantuma kuritti viime vuonna metalliteollisuutta sekä koneiden ja laitteiden valmistusta. Metalliteollisuuden liikevaihto laski peräti 47,2 % edellisen vuoden jälkipuolikkaaseen verrattuna ja koneiden ja laitteiden yli 51 %. Puolet alan liikevaihdosta jäi saamatta. Pudotus on erittäin raju, sillä käänne on ollut jyrkin muihin toimialoihin verrattuna. Vuonna 2008 liikevaihto vielä kasvoi yli 12 %.

Tarkastelluista toimialoista vain koulutus sekä terveys- ja sosiaalipalvelut on kasvattanut liikevaihtoaan. Suotuisa kehitys näkyy, sillä alan liikevaihto kasvoi lähes 24 %. Hoiva-alan yritykset ovat viime vuosina järjestelmällisesti investoineet ja kehittäneet toimintojaan ja palvelujaan.

Keski-Karjalan teollisuusyritysten vienti on edelleen vähentynyt: teollisuuden vienti laski vuonna 2009 lähes 44 %. Viennin vähenemisessä näkyy erityisesti puu- ja metalliteollisuuden vaikeudet.

Kaikkien toimialojen henkilöstömäärän kehitys on ollut melko tasaista vuodesta 2003 lähtien. Yritysten henkilöstö lisääntyi aina vuoteen 2008, jolloin kehitys pysähtyi. Viime vuonna henkilöstö väheni selvästi: lähes 6 %.

Risto Hiltunen,
Keski-Karjalan Kehitysyritys Oy KETI

Vuoden 2009 loppupuoliskolla yritysten liikevaihto laski 9,2 %, henkilöstömäärä laski 5 % ja palkkasumma kasvoi 0,2 %. Vienti supistui vain maltillisesti 10,3 %, joka on euroina vajaat 8,8 miljoonaa euroa. Koko vuoden 2009 osalta liikevaihdon lasku jäi Pielisen Karjalassa 10,3 %:iin, se on valtakunnallisesti siedettävä luku. Vastaava luku koko Pohjois-Karjalassa oli -17,3 %. Positiivista miinusmerkkisessä vuodessa on vuosi-inflaation jääminen nolliin: kustannukset eivät karanneet ja siten kannattavuus ei romahtanut.

Nämä Pielisen Karjalan miinusluvut ovat tälläkin kertaa Pohjois-Karjalan parhaat. Pielisen Karjalan toipuminen lamasta on alkanut nopeasti. Erityisen positiivista on teollisuuden nopean toipuminen vuoden viimeisellä neljänneksellä. Samoin kuljetusalan nopea käänne parempaan vuoden viimeisellä neljänneksellä indikoi varastojen täyttämisen alkaneen ja metsäsektorin toipumisen käynnistyneen. Elvytysrakentaminen alkoi purra loppuvuodesta, ja kokonaisuudessaan rakentamisen toimialalla saavutettiinkin torjuntavoitto, koska miinusta oli 11,3 %, joka on euroina vain 3,3 miljoonaa euroa.

Pielisen Karjalan monialainen teollisuus kesti lamassa hyvin kiviteollisuutta lukuun ottamatta. Lieksassa teollisuusyöpaikkojen määrä jopa kasvoi edellisvuoteen verrattuna. Pielisen Karjalan valonpilkkuja ovat elintarviketeollisuus +5,0 % sekä

majoitus- ja ravitsemistoiminta +2,1 %. Viimeksi mainittu ruokii rakennusalan rakennemuutos ja isot rakennustyömaat, kuten kaivokset, Pielisen Karjalan ympäristössä.

Pielisen Karjalalle tärkeä ja kooltaan suuri puun sahaus mateli vielä alhaisella tasolla, mutta vuoden viimeisellä neljänneksellä liikevaihdon lasku hidastui vajaan 10 prosenttiin. Metalliteollisuus jyrkin lasku ajoittui loppusyksyyn, mutta onneksi kuoppa on jäämässä lyhyeksi: jo joulukuussa tilauskannat kääntyivät selvään nousuun.

Pohdintaa etenkin kuntatalouden kannalta aiheuttaa myös palkkasumman heikko kehitys +0,2 % ja palvelualan kääntymisen miinukselle -4,7 % pitkästä aikaa. Laman jälkilasku näkyy nyt heikkona kulutusksyntänä. Selittäviä tekijöitä näihin lukuihin ovat lomautukset. Myönteistä on se, että irtisanomisia oli Pielisen Karjalassa hyvin vähän Juuan kiviteollisuutta lukuun ottamatta.

Nyt Pielisen Karjala on valmiina nopeaan nousuun ja aikookin pitää kiinni osaavasta työvoimastaan. Tämä on myös Pielisen Karjalan uuden seudullisen elinkeinostrategian pääviesti.

Asko Saatsi
Pielisen Karjalan Kehittämiskeskus Oy

-12.2008 Liikevaihto

	Liikevaihto 1000 e		Muutos	
	1.-6.2009	1.-6.2008	1 000 e	%
	5 313	4 291	1 023	23,8
	4 881	5 002	-121	-2,4
	68 236	73 126	-4 891	-6,7
	108 842	117 906	-9 064	-7,7
	17 923	20 809	-2 886	-13,9
M+N)	5 893	6 891	-998	-14,5
	19 746	23 115	-3 369	-14,6
	265 831	322 183	-56 352	-17,5
	122 541	185 359	-62 818	-33,9
	50 691	61 528	-10 837	-17,6
	145 655	191 280	-45 625	-23,9
	96 923	131 457	-34 534	-26,3
	3 792	5 197	-1 404	-27,0
	84 543	121 077	-36 534	-30,2
	14 192	22 577	-8 385	-37,1
	14 535	27 552	-13 016	-47,2
	10 757	22 100	-11 343	-51,3

KEHITYS PIELISEN KARJALASSA 7.-12.2009/7.-12.2008

Liikevaihto

	Liikevaihto 1000 e		Muutos	
	1.-6.2009	1.-6.2008	1 000 e	%
Elintarviketeollisuus (tol 10-12)	15 646	14 902	744	5,0
Majoitus- ja ravitsemistoiminta (tol I)	9 056	8 870	187	2,1
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta, tieteellinen ja tekninen toiminta (tol M+N)	8 670	9 040	-370	-4,1
Palvelualat yhteensä (tol G-U)	164 380	172 497	-8 118	-4,7
Tukku- ja vähittäiskauppa (tol G)	115 509	121 426	-5 917	-4,9
Kuljetus ja varastointi (tol H)	16 531	17 932	-1 401	-7,8
Kaikki toimialat yhteensä (tol A-X)	384 264	423 219	-38 955	-9,2
Koulutus sekä terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut (tol P+Q)	6 637	7 382	-745	-10,1
Koko teollisuus (tol BCD)	180 623	202 892	-22 268	-11,0
Jalostus (tol BC+DF)	207 099	232 732	-25 633	-11,0
Rakentaminen (tol F)	26 133	29 474	-3 341	-11,3
Teollisuus (tol C)	164 082	187 652	-23 571	-12,6
Puutavaran, puutuotteiden sekä huonekalujen valmistus (tol 162+310)	4 239	5 171	-932	-18,0
Puun sahaus, höyläys ja kyllästys (tol 161)	42 936	53 150	-10 213	-19,2
Koneiden ja laitteiden valmistus (tol 26-27, 28)	4 521	5 638	-1 117	-19,8
Metalliteollisuus (tol 24-30)	11 590	14 720	-3 129	-21,3
Metallituotteiden valmistus (tol 25)	5 975	7 624	-1 648	-21,6

Metallituotteiden valmistus (25)

Vuoden 2009 ensimmäinen vuosipuolisko oli toimialalla Pohjois-Karjalassa jyrkän laskun aikaa. Vuoden jälkipuoliskolla liikevaihdon lasku jatkui ollen 23 % pienempi vuotta aikaisempaan jaksoon verrattuna. Alan kokonaisliikevaihto vuonna 2009 oli 206 miljoonaa euroa.

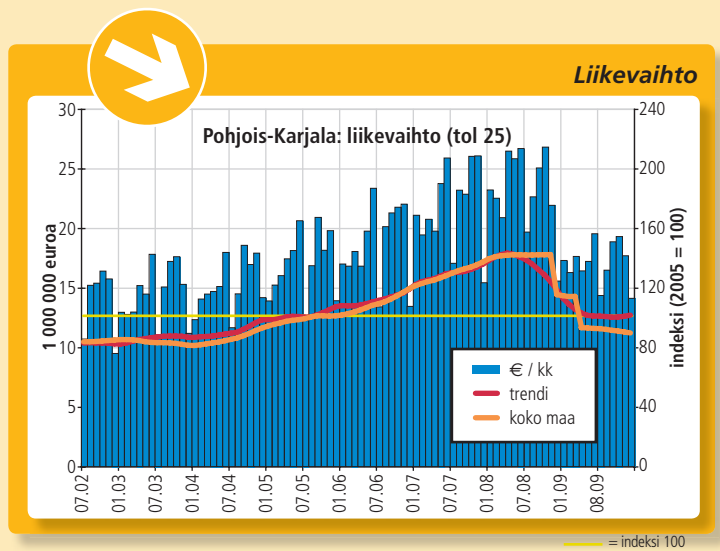
Toimialan keskimääräinen kuukausikohtainen liikevaihto laski Pohjois-Karjalassa vuoden 2008 reilusta 23 miljoonasta eurosta viime vuonna 17 miljoonaa euroon kuukaudessa. Maakunnan kehitys oli kuitenkin parempaa kuin valtakunnallinen. Koko maassa alan liikevaihdon lasku on ollut viimeisen puolen vuoden aikana 34 %, kun vuonna 2008 kasvua oli toimialalla vielä 10,9 %.

Pohjois-Karjalassa toimialan liikevaihto kasvoi 2008 vielä 6 %. Toimipaikkojen lukumäärä on 146 tasolla. Seutukunnista toimialan liikevaihto laski vähiten Pielisen Karjalassa. Liikevaihdon vähentyminen vuoden 2009 viimeisellä puoliskolla oli alle 22 %, kun se Joensuussa oli hieman yli 23 % ja Keski-Karjalan alueella 27 %.

Useat toimialan yrityksistä ovat maakunnan kone- ja laitevalmistustoimialan yritysten sopimusvalmistajia tai alihankkijoita, joten viimeksi mainitun toimialan kehitys heijastuu myös metallituotevalmistukseen. Teknoliateollisuuden

tilauskantatiedustelussa mukana olevat kone- ja metalliteollisuuden yritykset saivat uusia tilauksia loka-joulukuussa 11 % enemmän kuin vastaavalla ajanjaksolla 2008 ja 26 % enemmän kuin edeltävällä vuosineljänneksellä heinä-syyskuussa. Markkinatilanne on vakautumassa, mutta monessa yrityksessä tilaukset ovat pituudeltaan lyhytaikaisia. Toimialan liikevaihdon oletetaan pysyvän edelleen varsin matalalla tasolla.

Metallituotteiden valmistuksessa henkilöstön määrä Pohjois-Karjalassa on ollut kasvussa vuoden 2003 laskun jälkeen vuoteen 2008 saakka. Vuoden 2008 aikana henkilöstön määrä oli huipussaan ja sen jälkeen kehitys on ollut negatiivista. Kehitys jat-

kui negatiivisena vuoden 2009 ensimmäisen vuosipuoliskon jälkeenkin. Toisen puolivuotiskauden aikana henkilöstön määrä on laskenut toimialalla 23 % verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon.

Vaikka markkinatilanteessa on piristymisen merkkejä, henkilöstön määrä ei tule kasvamaan suuresti. Alan kilpailukyvyyn lisäämiseksi automaation tasoa tullaan jatkossa lisäämään, jolloin työvoiman tarve

Metalliteollisuus (24-30)

Metalliteollisuuden toimialaryhmässä yritysten liikevaihto laski 35,5 % Pohjois-Karjalassa viimeisen kuuden kuukauden aikana verrattuna vastaavaan ajanjaksoon edellisenä vuonna.

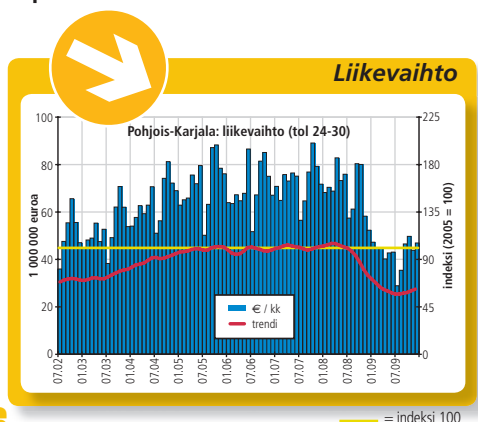
Liikevaihto oli 251 miljoonaa euroa vuoden 2009 viimeisen puolen vuoden aikana. Vuonna 2009 toimialan liikevaihto oli 513 miljoonaa euroa. Liikevaihto laski huomattavasti vuoden 2008 tasosta, eli 745,1 miljoonasta eurosta.

Vuoden 2008 ensimmäisellä puoliskolla toimialaryhmän liikevaihdon kehitys oli vielä suotuisaa ja laskua ei tapahtunut, mutta toisella vuosipuoliskolla kehitys oli kuitenkin selkeästi jo negatiivista.

Toimialan vienti on ollut laskussa vuodesta 2007 lähtien. Vuoden 2009 toimialaryhmän viennin arvo oli 201,7 miljoonaa euroa. Edellisenä vuonna viennin arvo oli 351,4 miljoonaa euroa. Laskua viennissä on siis miltei 43 %. Metalliteollisuuden toimialaryhmää koskevat samat haasteet kuin metallituotteiden tai koneiden ja laitteiden tuotannon toimialoilla.

Liikevaihdon kehityksessä seutukuntien välillä oli toimialalla selkeästi eroja. Toimialan liikevaihto laski voimakkaimmin Keski-Karjalassa, jossa laskua kertyi vuoden 2009 viimeisellä puoliskolla noin 47 %. Joensuussa lasku oli 35 % ja Pielisen Karjalassa 21,3 %.

Tapio Kinnunen

Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus (33)

Koneiden ja laitteiden huollon ja asennuksen toimialalla maailmantaloudessa tapahtuneet muutokset näkyivät varsin maltillisina muutoksina vuoden 2009 viimeisellä vuosipuoliskolla. Alan liikevaihto laski noin 4 %.

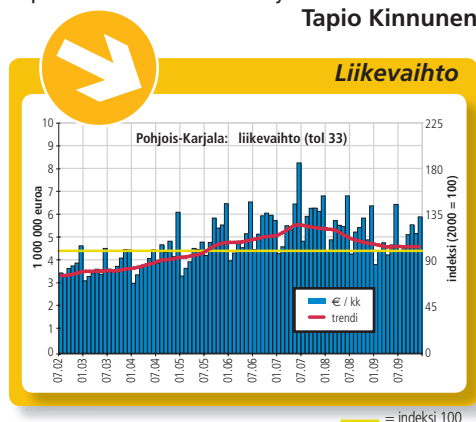
Pudotus vuoden 2009 ensimmäisen puolen vuoden liikevaihdossa oli jyrkempää, sillä silloin liikevaihto laski 13,5 % verrattuna vastaavaan jaksoon vuonna 2008. Vuoden 2009 viimeisen kuuden kuukauden liikevaihto toimialalla oli noin 31 miljoonaa euroa, kun se vuoden 2008 vastaavalla jaksolla oli 32,2 miljoonaa euroa.

Joensuun seutukunnassa liikevaihto laski vuoden 2009 viimeisellä puoliskolla hieman enemmän kuin koko Pohjois-Karjalassa eli 4,9 %. Ensimmäisellä vuosipuoliskolla lasku oli 9,2 %.

Koko maassa alan liikevaihto laski vuoden 2009 viimeisellä vuosipuoliskolla 17,4 % eli Pohjois-Karjalassa lasku toimialalla oli selvästi maltillisempaa.

Toimialaan vaikutti vuonna 2009 koko metalli- ja metsäteollisuutta koskevat epävarmuustekijät. Tulevana vuonna toimialalle voisi ennakkoida matalaa kasvua, kun kone ja metalliteollisuuden tilauksissa on lievää kasvua havaittavissa. Koko metalli- ja metsäteollisuuden tuotanto ei ole kuitenkaan vielä täydellä kapasiteetilla käytössä, joten vuoden 2010 alkupuolella liikevaihtotaso säilynee matalalla tasolla.

Tapio Kinnunen

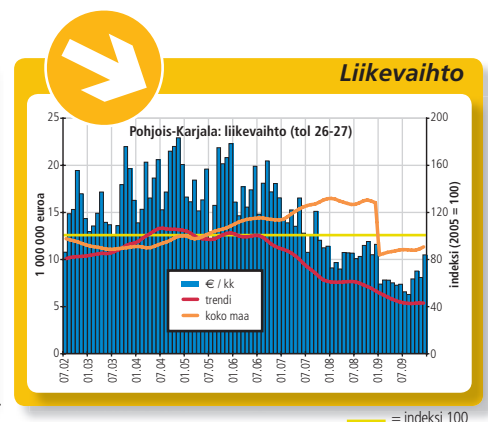

Sähkötekniisten tuotteiden valmistus (26-27)

Sähkötekniisten tuotteiden valmistuksen liikevaihto on pudonnut Pohjois-Karjalassa 35 %:iin ennätysvuodesta 2004. Liikevaihto on supistunut 5 vuotena peräkkäin. Takana on yksi maan suurimmista alueellisista äkillisistä rakennemuutoksista eli Perlos Oyj:n tuotannon alasajo. Se oli yksi merkittävä osa valtakunnallisessa toimialan rakennemuutoksessa, kun taas viinti-intensiivisen toimialan nykyiset ongelmat johtuvat globaalista pienentyneestä kysynnästä.

Rahassa mitattuna Pohjois-Karjalan nykyinen tuotanto on selvästi alle 10 miljoonaa euroa/kk, kun se parhaimmillaan marraskuussa 2004 oli lähes 25 miljoonaa euroa/kk. Loppuvuoden 2009 tilanne edellisvuoden vastaavaan verrattuna on liikevaihdon osalta -27 %, mutta verrattuna alkuvuoden 2009 tilanteeseen on nähtävissä lievää kasvua, jota trendi ei tosin vielä tunnista.

Alan yritysten lukumäärä on pudonnut 23:een ja toimipaikkojen lukumäärä 26:een. Näistä Joensuun seudun osuus on 21 ja 23. Ennätysvuonna 2000 vastaavat luvut olivat 36 ja 37. Toimialan tuotannosta noin 90 % on Joensuun seudulla, joten Pielisen- Karjalasta ja Keski-Karjalasta ei ole vastaavia

ei välttämättä nouse kuten ennen, vaikka tuotantomäärät kasvaisivat. Lisäksi osa tuotannosta, joka loppui taantumana vuoksi, ei välttämättä edes palaudu entiselle toimipaikalleen, vaan se voi siirtyä kokonaan pois Suomesta. Tätä kehitystä vie eteenpäin kustannustasokilpailu, joka siirtää tiettyä liiketoimintaa halvempien tuotantokustannusten maihin.

Vienti metallituotteiden valmistuksessa Pohjois-Karjalassa laski vuoden 2009 viimeisen puolen vuoden aikana 18,2 % verrattuna vuoden takaiseen jaksoon. Vuoden 2009 viennin arvo toimialalla oli 66,7 miljoonaa euroa, ollen 32 % toimialan liikevaihdosta. Vuonna 2008 vienti oli vielä 82,7 miljoonaa euroa.

Toimialan yritykset ovat maakunnassa investoineet tuotantokalustoon ennen taantumaa ja alan teollisuudessa Pohjois-Karjalassa on tehokas tuotantolaitteisto. Alan vahvana säilyminen edellyttää yritysten omien tuotteiden kehittämiseen lisääntynyttä panostamista ja yritysten kansainvälisen kilpailukyyn kehittämistä sekä verkostomaisen toiminnan edelleen laajentamista. Yritysten kilpailukyyn ja tuottavuuden kehittämisessä myös henkilöstön ammatillisen osaamisen syventäminen on ensisijaisen tärkeää.

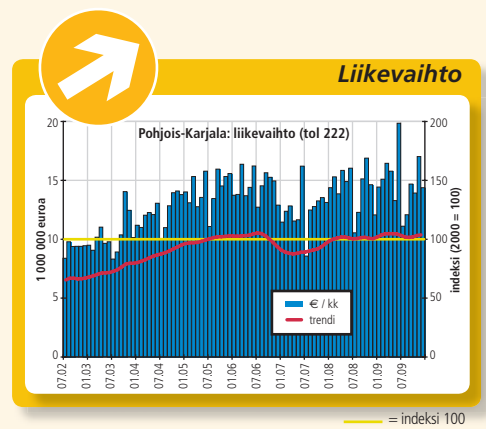
Tapio Kinnunen

Muovituotteiden valmistus (222)

Muovituotteiden valmistuksen liikevaihto yltää vuositasolla n. 170 miljoonaan euroon, mikä tarkoittaa lähes 10 % koko teollisuuden liikevaihdosta. Yrityksiä on 31, toimipaikkoja 32, joista vientiä harjoittaa puolet. Viennin osuus liikevaihdosta on n. 65 %.

Tuotannon arvo laski vuonna 2007 n. 15 %, mutta kääntyi selvään kasvuun seuraavana vuonna, yli 20 %. Miellyttävä uutinen on, että tuotanto on yhä jaksanut kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna, tosin vaatimattomammin; menneen vuoden 1. neljänneksellä 5 % ja 2. neljänneksellä 1,7 % ja 3. ja 4. neljänneksellä keskimäärin 2 %.

Vauhti on hieman hiipunut, kun verrataan vuoden 2009 jälkipuoliskoa 1. puoliskoon. Kuitenkin: tammi-kesäkuun 2009 kasvuksi suhteessa edellisen vuoden vastaavaan periodiin saadaan 3,2 % ja heinä-joulukuun kasvuksi 2 %. Kasvu oli erityisen vahvaa Joensuun seudulla, missä koko vuoden kasvuksi saatiin 9,6 %. Luvut ovat todella huomion arvoisia, kun muistetaan, että vuoden 2008 kasvuluvut olivat 1. vuosipuoliskolla 21 % ja 2:lla 14 %.

Joensuun seudun osuus kokonaistuotannosta on 75 %. Kasvu on ollut vientivetoista ja jokseenkin tasaista. Vienti on kolminkertaistunut 10 vuodessa. Vientituotteet edustavat pitkälti hi-teciä.

Henkilöstön määrä, 700, kasvoi loppusyksyyn 2008, mutta kääntyi sitten laskuun. Laskua on ollut tuosta lähtien joka kuukausi verrattuna edellisen vuoden vastaaviin arvoihin. Menneen vuoden vähennys oli kokonaisuutena n. 10 %, alkuvuoden lukema -7 % ja loppuvuoden lähes -14 %.

Erkki Rönkkö

Muiden koneiden ja laitteiden valmistus (28)

tietoja olemassa. Yksinkertaisilla laskutoimituksilla voidaan estimoida Joensuun seudun ulkopuoliseksi tuotannoksi vuositasolla alle 10 miljoonaa euroa, se tulee 5 yrityksen voimin.

Henkilöstön määrän trendi näyttää yhä laskevaa kehitystä, joskin aivan loppuvuoden tilanne näyttää positiivista kehitystä.

Valtakunnallisestikin elektroniikka- ja sähköteollisuuden rakennemuutos on ajoittunut 2000-luvulle. Kymmenen viimeisimmän vuoden aikana Suomessa ollutta tuotantoa on siirretty lähelle markkinoita ja/tai halvempien työvoimakustannusten alueille.

Massatuotanto on jättänyt Suomen ja tulevaisuus on pienivolyymisen teollisuuselektroniikan varassa. Toimialan sisällä entistä näkyvämpi rooli on tullut sähkötekiselle teollisuudelle aiemman tietoliikennevälineiden valmistuksen kustannuksella.

Erkki Rönkkö

Maailmanlaajuisen taantumana vaikutukset näkyivät voimakkaasti Pohjois-Karjalan koneita ja laitteita valmistavassa teollisuudessa. Alan liikevaihto laski vuoden 2009 viimeisellä puoliskolla 91,3 miljoonaan euroon, kun edellisen vuoden vastaavana ajanjaksona liikevaihto oli peräti 180,3 miljoonaa euroa. Laskua kertyi siis yli 49 %.

Joensuun seutukunnassa toimialan liikevaihdon lasku oli yhtä suurta kuin koko maakunnan tasolla. Alan kehitys Pohjois-Karjalassa kulkee selkeästi alhaisemmalla tasolla verrattuna valtakunnalliseen kehitykseen.

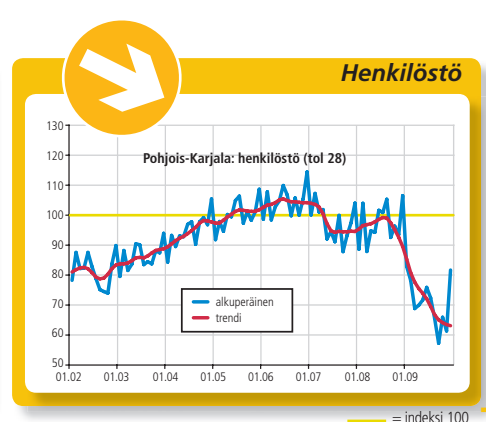
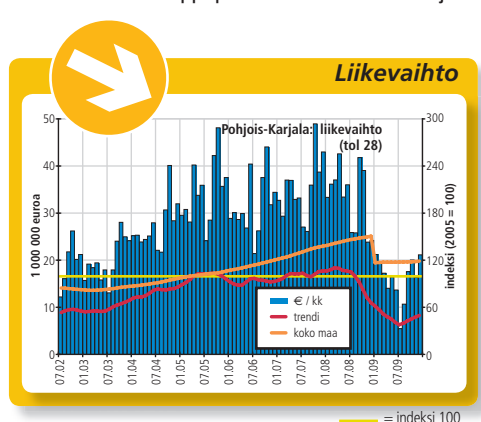
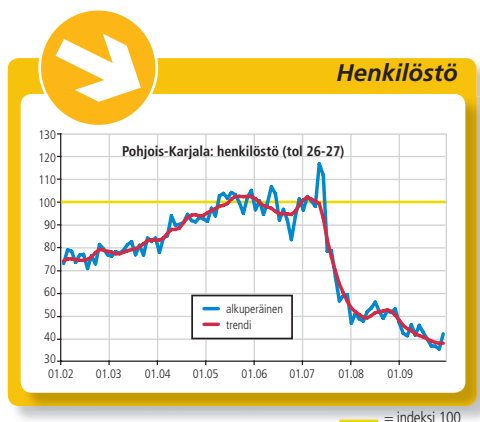
Koko maassa toimialan liikevaihto kasvoi vuonna 2008 viimeisellä vuosipuoliskolla 10,3 %. Vuoden 2009 kuuden ensimmäisen kuukauden aikana toimialan liikevaihto on valtakunnallisestikin pudonnut miltei 16 %. Vuoden jälkimmäisellä vuosipuoliskolla tilanne toimialalla paheni ja pudotusta kertyi valtakunnallisella tasolla 22,5 %.

Vientimaiden talouden toipuminen taantumasta on lähtenyt kuitenkin käyntiin ja kuluvalle vuodelle odotetaan jo kasvua. Toimialan yritykset lähtevät liikkeelle kuitenkin erittäin haasteellisesta tilanteesta.

Alan toimipaikkojen lukumäärä Pohjois-Karjalassa oli vuoden 2009 loppupuoliskolla noin 41. Pohjois-

Karjalassa koneiden ja laitteiden valmistuksen toimialan henkilöstön määrä vuoden 2009 viimeisellä vuosipuoliskolla oli keskimäärin 32,5 % pienempi kuin vuotta aiemmin. Henkilöstön määrä on siis jatkanut laskuaan edelleen, kun ensimmäisellä vuosipuoliskolla laskua oli kertynyt 21,5 % vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna.

Tapio Kinnunen

Puun sahaus, höyläys ja kyllästys (161)

Vuoden 2009 jälkimmäisellä puoliskolla toimialan liikevaihto laski 109,6 miljoonaan euroon, kun edellisen vuoden vastaavana ajanjaksona liikevaihtoa kertyi 129,5 miljoonaa euroa. Laskua oli näin 15,3 %. Edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna toimialan vienti laski 59,3 miljoonaan euroon, 23 %. Toimialan henkilömäärä laski ajanjaksolla 11,8 %.

Vuoden 2007 syksyllä alkanut sahatteellisuuden voimakas taantuma jatkui edelleen jyrkkänä vuoden 2009 loppupuoliskolla, joskin lasku oli nyt hieman hitaampaa. Pohjois-Karjalan tilanne ei ole mitenkään

poikkeuksellinen muuhun maahan verrattuna. Mänty- ja kuusitukin hinta on ollut hienoisessa nousussa syksyn aikana. Vuoden 2009 lopussa kantominnat olivat n. 49 euron kuutiointatasolla, 2010 huhtikuussa n. 51 euroa.

Ensimmäisiä merkkejä tilanteen kääntymisestä parempaan on kuitenkin näköpiirissä. Viimeisellä vuosineljänneksellä toimialan liikevaihto laski enää 4,2 % edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Pellervon taloustutkimuksen mukaan käänne parempaan tapahtui sahoilla viime vuoden lopulla ja tutkimuslaitos ennustaa sahojen tuotannon kasvan Suomessa jopa 15 % vuonna 2010. Tällöin sahattaisiin 9 miljoonaa kuutiometriä, kun

vuoden 2009 tuotanto jäi noin 7,5 miljoonan kuutiometrin tasolle.

Myös vientihintoihin odotetaan edelleen nousua, mikä on jo hienokeltaan heijastunut tukkipuun hintoihin. Edelleen on kuitenkin muistettava viime vuosien pudotuksen syvyys. Vuoden 2006 loppupuoliskolla toimialan liikevaihto Pohjois-Karjalassa oli 170,6 miljoonaa euroa. Liikevaihto on pudonnut näin 36 % ja vienti peräti 42 %. Käänne parempaan näyttää kuitenkin tapahtuneen.

Jarkko Tenhunen

Puutavaran valmistus (162 + 310)

Vuoden 2009 jälkimmäisellä puoliskolla toimialojen liikevaihto laski 27,2 % päättyen 45,6 miljoonaan euroon. Edellisen vuoden loppupuoliskolla liikevaihto oli 62,6 miljoonaan euroa. Toimialojen vienti laski 14,7 miljoonaan euroon, laskua kertyi 35,6 %. Henkilöstömäärä laski samalla ajanjaksolla 29,5 %.

Pohjois-Karjalassa merkittävimmät toimialat ovat puulevyjen valmistus, rakennuspuusepäntuotteiden valmistus, kalusteiden valmistus ja puuelementtisekä valmistalojen tuotanto. Puutuotteiden kysyntä on pääosin kytköksissä rakentamisen kehittymiseen. Rakentamisen ollessa syvässä aallonpohjassa myös puutuotteiden kysyntä on niukkaa.

Viimevuosien pudotuksen jyrkkyyttä kuvaavat hyvin liikevaihto- ja vientiluvut: vuoden 2009 loppupuoliskon liikevaihto oli toimialoilla 41 % alhaisempi kuin 2007 vastaavana aikana ja vienti on tänä aikana romahtanut peräti 55 %. Jossain määrin positiiviset näkymät asuinrakentamisesta antavat odottaa myös aikaisempia vuosia positiivisempia uutisia puutavaran valmistuksen osalta vuoden 2010 aikana.

Jarkko Tenhunen

Kivien leikkaaminen, muotoilu ja viimeistely (237)

Pohjois-Karjalassa kivituuotteiden valmistus on liikevaihdolla mitattuna ylivoimaisesti suurinta Suomen maakunnista.

Vuoden 2007 tietojen perusteella yli kolmannes kivituuotteiden valmistuksen liikevaihdosta syntyi Pohjois-Karjalassa.

Kokonaisuutena vuosi 2009 oli Pohjois-Karjalan kivialan yrityksille kuluneen vuosikymmenen huonoin. Yritysten liikevaihto putosi 21,8 % eli 14,8 miljoonaa euroa vuoden 2008 tasosta. Voimakkain lasku oli vuoden 2009 alkupuoliskolla, jolloin liikevaihto tippui 23 % edellisen vuoden vastaavasta jaksosta. Toimialan vaikeudet jatkuivat vuoden 2009 jälkimmäisellä puoliskolla, jolloin liikevaihto jäi 20 % vuoden 2008 lopun tasosta. Vuoden 2009 jälkimmäisen puoliskon liikevaihto jäi hieman yli 29 miljoonaan euroon, kun se edeltävän vuoden vastaavana ajanjaksona ylitti 36 miljoonaa euroa.

Kivien leikkaamisen, muotoilun ja viimeistelyn toimialan viennin arvo oli yli 26 miljoonaa euroa vuonna 2009. Toimialan viennin arvo laski vuoden 2009 aikana 15,4 % vuoden 2008 tasosta. Viennissä tapahtunut pudotus on ollut suurta, mutta kuitenkin maltillisempaa kotimarkkinoilla tapahtuneeseen muutokseen nähden.

Kivituuotteiden valmistusta harjoittavien yritysten määrä on vakiintunut noin 20:een koko maakunnan tasolla. Kivialan yrityskannan pienuudesta johtuen ei toimialalta ole saatavissa seutukuntakohtaisia liikevaihdon kehitystietoja.

Tuukka Arosara

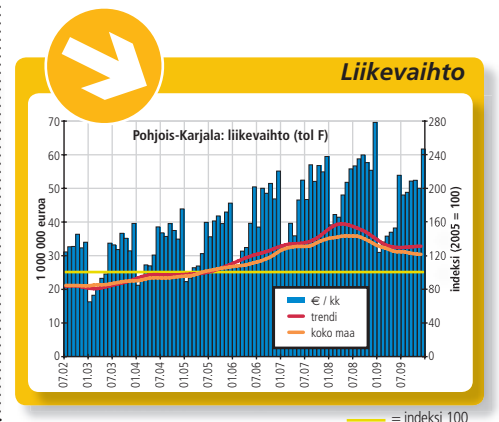
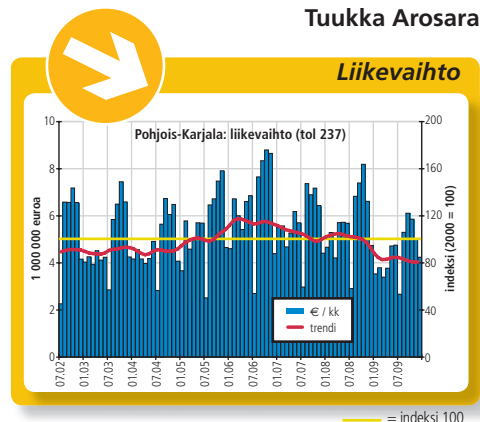
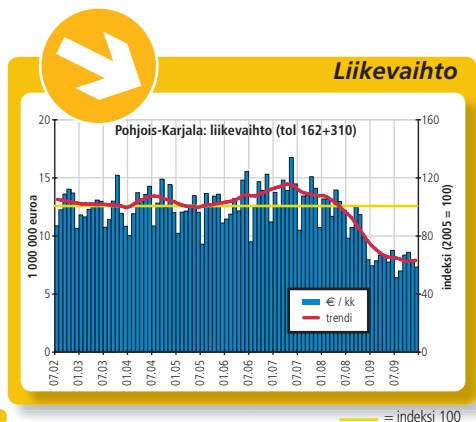
Rakentaminen (F)

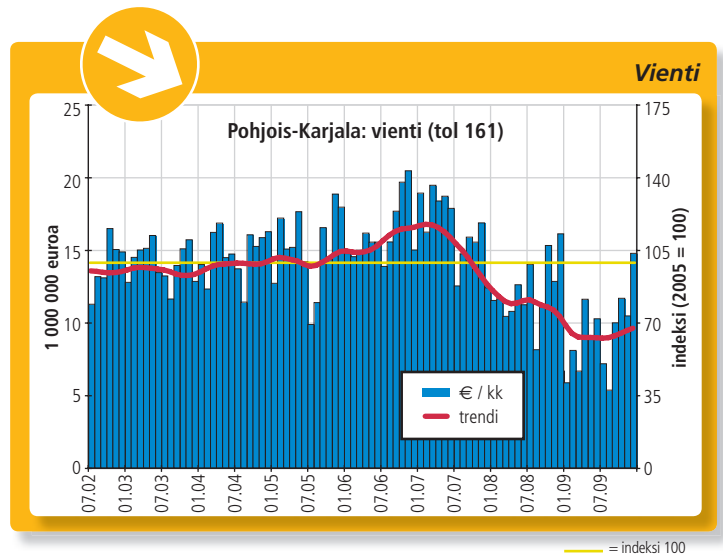
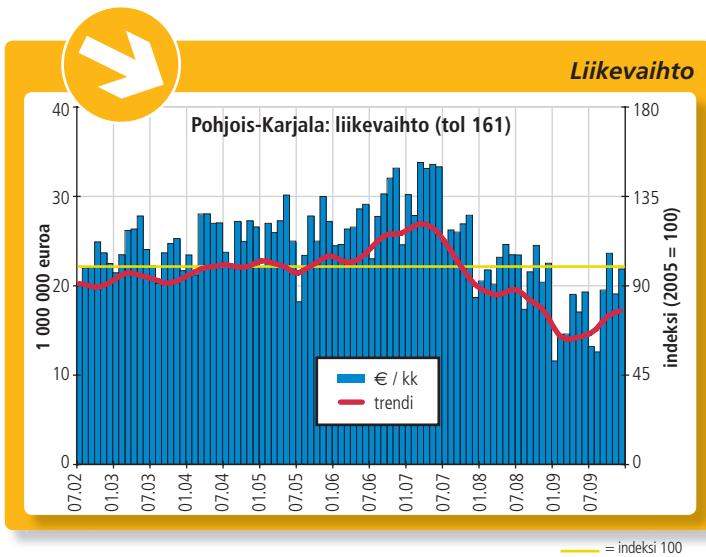
Vuoden 2009 loppupuoliskolla rakentamisen liikevaihto oli 313,8 miljoonaa euroa. Laskua kertyi 12,5 %, kun edellisen vuoden vastaavana ajankohtana liikevaihto oli 358,7 miljoonaa euroa. Heinä-joulukuun aikana henkilöstömäärä rakentamisessa väheni 7,8 %.

Liike- ja toimistorakentamisen suurten urakoiden päättyminen Pohjois-Karjalassa käänsi rakentamisen kehityksen laskuun vuoden 2009 alkupuolella ja sama negatiivinen kehitys on jatkunut edelleen. Toimialan kehitys on ollut Pohjois-Karjalassa samanlaista kuin muussa Suomessa.

Koko maan tasolla tarkastellen rakennuslupien määrä on lähtenyt kasvuun vuoden 2009 lopun ja 2010 alun aikana asuinrakentamisessa. Asuntoaloitusten odotetaan kasvavan vuoden 2010 aikana edelliseen vuoteen verrattuna. Liike-, toimisto- ja teollisuusrakentamisen suhteen näkymät eivät ole positiiviset, mikä vienee koko toimialaa edelleen alaspäin vuonna 2010.

Jarkko Tenhunen

Kuljetus (H)

Kuljetus ja varastointi eli terminaali- ja pysäköintipalvelut, lastinkäsittely kehittyi 2005 - 2008 suotuisasti, 4,5-7 % vuosittain, mutta pitemmällä aikavälillä kehitys on ollut koko maan keskiarvoa selvähösti heikompaa.

Suhdannekuva on ollut tyyppinen: 1/2008 +8 %, 2/2008 +8 %, 3/2008 +6 % ja 4/2008 -1 %. Sitten kyyti on ollut kylmää: tammi-maaliskuu -14 % ja huhti-kesäkuu -19 %, heinä-syyskuu -17 % ja loka-joulukuu -9 %.

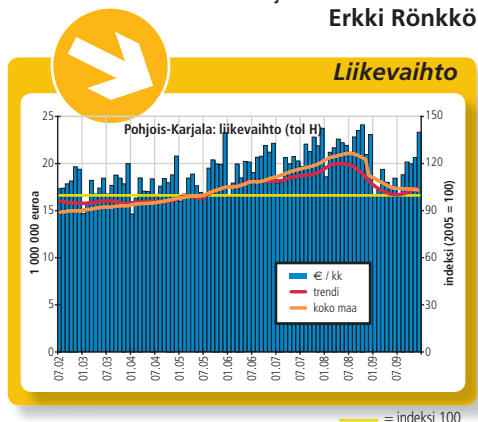
Tarkempi kuva on kuitenkin se, että loppuvuoden 2009 luku on selvästi parempi kuin alkuvuoden luku. Eli liikevaihdon kehitys on kääntynyt kasvuun. Ennakoiko tämäkin myös muiden toimialojen viime kuukausien positiivista kehitystä?

Kehitys on ollut samankaltaista kaikissa kolmessa seutukunnassa (viimeiset puoli vuotta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan vuosipuoliskoon): Pielisen Karjala -8 %, Joensuun seutu -12 % ja Keski-Karjala -15 %.

Alalla toimii Pohjois-Karjalassa n. 700 yritystä ja kokonaisliikevaihto ylittää vuositasolla n. 240 miljoonaa euroon. Liikevaihdosta Joensuun seutukunnan osuus on kaksi kolmannesta, Pielisen Karjalan n. 15 % ja Keski-Karjalan n. 20 %.

Henkilöstömäärän kehitys on ollut olematonta ja muutokset minimaalisia jo useamman vuoden. Kehitys kääntyi lievästi negatiiviseksi vuoden 2008 jälkipuoliskolla heiketen sitten 7,5 % tammi-kesäkuussa ja 7,5 % heinä-joulukuussa 2009 verrattuna edellisen vuoden vastaaviin ajankohtiin.

Erkki Rönkkö

Elintarviketeollisuus (10-12)

Lama-aikaa edelsi elintarviketeollisuuden muutaman vuoden kasvu. Vuoden 2009 alussa alkanut liikevaihdon lasku jatkui vuoden loppupuolelle.

Elintarvikealan kehitys on stabiilimpaa kuin monella muulla alalla johtuen paljolti alan kulutuskysynnän luonteesta. Alan liikevaihto on kärsinyt lamasta, mutta lasku on ollut selkeästi loivempi kuin muilla liikevaihdoltaan suurilla aloilla. Henkilöstön määrä toimialalla on säilynyt hienoisella kasvu-uralla.

Elintarviketeollisuuden liikevaihto lähti kasvuun vuoden 2007 aikana tavoittaen alan valtakunnallista kasvuvauhtia. Hyvä kehitys jatkui myös vuoden 2008 kummallakin vuosipuoliskolla. Vuoden 2008 kasvuksi summautui 7,1 prosenttia.

Vuoden 2009 ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihdon positiivinen vire taittui ja koko ensimmäisen vuosipuoliskon liikevaihdon lasku oli 2,6 %. Sama kehityssuunta jatkui myös vuoden toisella puoliskolla, jolloin liikevaihto väheni noin 4,5 miljoonaa euroa eli 3,5 %. Joulukuussa liikevaihto kääntyi jo takaisin kasvu-uralle, mikä voidaan tulkita positiivisena signaalina.

Alueellisesti toimialan kehitys kulki edelleen eri suuntiin. Samaan aikaan kun Pielisen Karjalassa liikevaihto oli 5 % kasvussa, niin Joensuun seudulla laskua oli 4,1 %. Absoluuttisina lukuina Joensuun seutukunta on eri sarjassa kuin muut alueet, sillä yli 80 prosenttia alan liikevaihdosta tulee Joensuun seudulta. Koko maan tasolla toimialan liikevaihto supistui heinä-joulukuussa.

Elintarvikkeiden valmistuksen liikevaihto vuonna 2009 oli Pohjois-Karjalassa noin 245 miljoonaa euroa. Laskua edellisen vuoden liikevaihtoon oli noin 10 miljoonaa euroa pääasiassa Joensuun seutukunnassa.

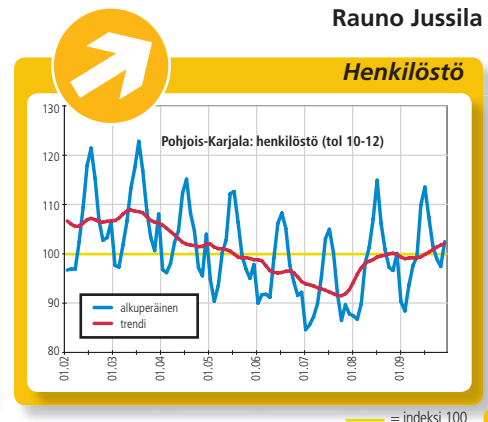
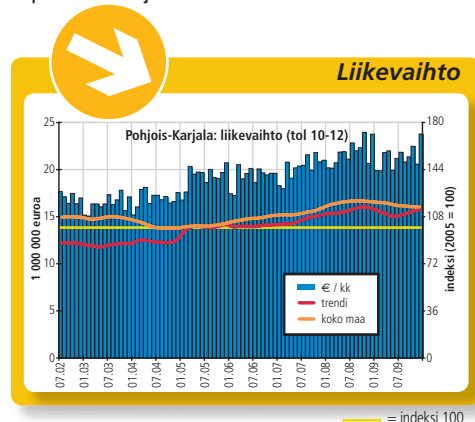
Elintarvikkeiden valmistusta harjoittaa maakunnassa noin 90 yritystä. Pääosa yrityksistä on alle 20 henkilöä työllistäviä. Valtaosa elintarvikejalostuksen liikevaihdosta muodostuu maitotaloustuotteiden valmistuksesta. Muita merkittäviä elintarvikealan yrityksiä maakunnassa löytyy leipomosektorilta ja lihanjalostuksesta.

Myönteisiä uutisia vuoden loppupuolella saatiin mm. leipomosektorilta, joka menestyksekkäästi laajensi markkinoitaan yli maakunnan rajojen ja Polvijärveltä, jonne on tulossa lähes kymmenen yrityksen elintarvikelähtämö.

Sen sijaan maidontuotanto jatkoi maakunnassa vähenemistään. Maitoa toimitettiin tiloilta meijeriin kaikkiaan 139,9 miljoonaa litraa eli miljoona litraa vähemmän kuin vuonna 2008. Myös maitotilojen määrä on Pohjois-Karjalassa laskenut jo pitkän aikaa. Kun 1980-luvun lopulla maakunnassa oli vielä noin 4.000 maitotilaa, oli niitä viime vuoden lopussa enää 769. Viime vuoden aikana maidontuotannosta luopui 57 tilaa.

Yli vuonna 2008 elintarviketeollisuus työllisti aktiivisesti, henkilöstömäärä nousi 7,2 prosenttia. Taantumassakin alan työllisyys kasvoi, sillä vuoden 2009 alkupuoliskolla henkilöstömäärä lisääntyi 0,6 prosenttia ja loppupuoliskolla 0,9 prosenttia.

Rauno Jussila

Enemmän aikaa tuottavaan ja luovaan työhön

Olemassa olevien resurssien suunnitelmallinen hallinta on nykypäivänä ensiarvoisen tärkeää. Tähän joensuulainen Solenovo Oy:n tarjoaa ratkaisun.

Tuomo Kolehmainen luotsaa Solenovoa kasvu-uralle innostuneen ja nuorekkaan henkilöstön tukemana.

Solenovo Oy perustettiin vuonna 1996. Ohjelmistoyritys tarjoaa muunneltavia selainpohjaisia tietokantajärjestelmiä.

Innovatiivinen yritys on erittäin luottamuksellinen yhteistyökumppani.

– Toimintamme kannalta on tärkeintä, että meidän ja asiakkaidemme välillä on vahva luottamus. Toimimehan heidän ydinprosessiansa kehittäjänä. Tietojen luotettavuus on avainasemassa, sanoo Suomen yhden suurimman selainpohjaisia resurssienhallintaratkaisuja tarjoavan ohjelmistoyrityksen toimitusjohtaja

Majoitus- ja ravitsemistoiminta (I)

Majoitus- ja ravitsemistoiminnan liikevaihdon myönteinen kehitys on hidastunut, mutta toimiala oli yksi harvoista, joilla oli kasvua viimevuoden lopulla maakunnassa.

Koko Pohjois-Karjalassa tämä toimiala kasvoi 1,4 % heinä-joulukuun aikana. Koko maan osalta liikevaihdon kehitys oli huomattavasti heikompa, sillä liikevaihto laski 4,6 %.

Koko Pohjois-Karjalan majoitus- ja ravitsemistoiminnan liikevaihdon yhteenlaskettu määrä oli jälkimmäisellä vuosipuoliskolla 57 miljoonaa euroa. Henkilöstön määrä toimialalla laski edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna 3,1 %.

Alan kysyntä on herkkä talouskehityksen muutoksille. Noin 70 % maakunnan majoitus- ja ravitsemistoiminnan liikevaihdosta tulee Joensuun seudulta. Joensuun seudun vuositasoinen kasvu oli 1,7 %, Pielisen Karjalan seudulla liikevaihto kasvoi myös ja kasvua oli 2,1 %. Keski-Karjalan seudulla liikevaihto sen sijaan laski 2,4 %.

Tarkastelussa on tiedostettava, että maakunta ja erityisesti Keski-Karjala, on ns. mökkialuetta. Mökkimatkojen osalta tulokset eivät sisälly esitettyihin lukuihin. Mökkimatkoilla on erityisesti venäläisten vieraiden suosiossa eikä venäläisten asiakkaiden osuus sisälly näihin virallisiin tilastoihin.

Toimialan kehittäminen jatkuu maakunnallisen strategian mukaisesti. Maakuntaan on tulossa alueen vetovoimaa lisääviä uusia tapahtumia ja käyntikohteita sekä majoituskapasiteetin tasoa parantavia investointeja on käynnistymässä.

Seija Varis

Kiinteistöalan toiminta (L)

Alkuvuodesta 2009 toteutetun toimialaluokituksen uudistuksen myötä syntyi uusi pääluokka: kiinteistöalan toiminta.

Uuteen pääluokkaan kuuluu kiinteistöjen myynti ja osto, kiinteistöjen vuokraus sekä muut kiinteistöpalvelut, kuten kiinteistöjen arviointi sekä isännöinti toimiala.

Kiinteistöalan toiminnoilla on vahva kansantaloudellinen merkitys, sillä se on vuorovaikutuksessa kaikkien muiden toimialojen kanssa. Alan tuottama lisäarvo on tärkeä esim. yritysten toimintaympäristöjen luomisessa, kehittämisessä ja säilyttämisessä. Erilaisille toiminnoille tarvitaan erilaisia tiloja ja tilojen on mahdollistettava modernit työtavat. Toimialan kansainvälistyminen ja EU:n vaikutus edellyttää alan toimijoilta monipuolista asiantuntemusta ja aktiivista toimintaa.

Kiinteistöalalla edellisten vuosien myönteinen kehitys on hidastunut, mutta loppuvuoden liikevaihto kasvoi edelliseen vastaavaan ajankohtaan verrattuna 6,2 %. Muutosta voidaan pitää merkittävänä; lähes kaikilla toimialoilla on ollut laskua. Alan kehitysnäkymistä on vallalla erilaisia näkemyksiä ja arvioidaan, että taantuma näkyy tällä sektorilla viiveellä.

Koko maan tasolla oli myös kasvua, mutta se oli merkittävästi maltillisempaa 2,5 %.

Markkinatilanne on edelleen epävarma toimialan kannalta vaikkakin lähiajan ennusteissa uskotaan varovaiseen kasvuun taloustilanteen parantuessa.

Koko toimialan liikevaihto oli yhteensä 32 miljoonaa euroa. Henkilöstön määrä jatkoi myös kasvua ollen 1,6 %.

Seija Varis

Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus (G)

Tämä pääluokka jakautuu kolmeen osaan: tukku- ja vähittäiskauppa sekä moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus. Toimialan kehitys kuvaa paitsi kulutustavaroiden, myös teollisuuden raaka-aineiden ja investointihyödykkeiden kysyntää.

Liikevaihto koko Pohjois-Karjalassa laski edellisen vuoden vastaavaan jaksoon verrattuna 7,0 %; heinä-syyskuun lasku oli 9,2 %, mutta loka-joulukuussa enää 4,8 %. Koko maan tasolla liikevaihdon lasku tarkastelujaksolla oli merkittävästi rajumpaa, peräti 13,2 %.

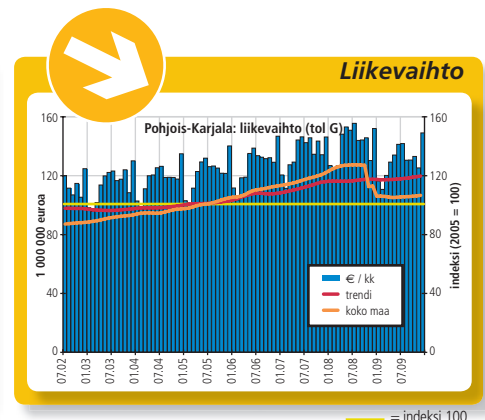
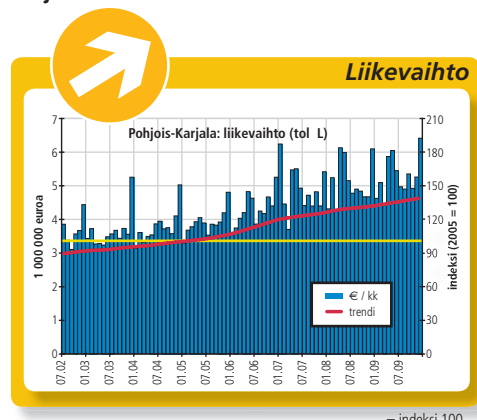
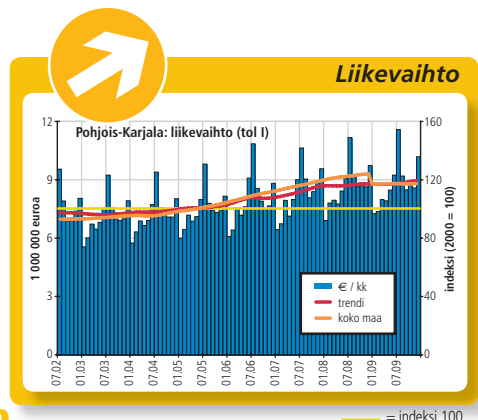
Joensuun seudulla tämän pääluokan liikevaihdon lasku oli tarkastelujaksolla 7,5 %. Keski-Karjalan seudulla liikevaihdon edellisen kauden reipas kasvu kääntyi 6,7 % laskuun, Pielisen Karjalan seudulla alkuvuoden 2009 liikevaihto kääntyi myös voimakkaan kasvun jälkeen laskuun, tosin muita seutukuntia loivemmin: -4,9 %.

Toimialan liikevaihto yhteensä oli tarkastelujaksolla 800 miljoonaa euroa, josta Joensuun seudun osuus on lähes 75 %.

Henkilöstön määrän lasku jatkui myös tällä kaudella ja henkilötyövuosien lasku oli edellisen vuoden vastaavaan jaksoon verrattuna 3,9 %. Toimialaluokka on suuri työnantaja ja palvelukokonaisuuksien monipuolistuminen ja sähköisen kaupan kehittyminen lisäävät kaupan tarjoamaa.

Aukioloaikojen laajentuminen on osaltaan lisännyt kaupan alan liikevaihtoa.

Seija Varis

Tuomo Kolehmainen.

Solenovon asiakkaille luotettavuuden lisäksi tärkeitä asioita ovat myös järjestelmien selkeys ja helpokäyttöisyys. Asiakkaiden tarpeet otetaan aina yksilöllisesti huomioon palveluja suunniteltaessa.

– Vallitseva talustilanne näkyy alallamme ja se on haastava. Asiakkaat tekevät hankintapäätöksiä erittäin tiukan harkinnan ja evaluointiprosessin jälkeen. Meillä edellä oleva hankintapäätösten viivästyminen ja projektien tiukka seula on alkanut näkyä erityisesti vuodenvaihteen jälkeen, toteaa toimitusjohtaja.

Solenovo Oy:n toiminta on kuitenkin ollut kasvavaa ja kannattavaa.

– Viime vuoden alussa perustimme muun muassa tytäryhtiön Malaysian Penangiin. Sinne on palkattu jo kolme työntekijää, kertoo toimitusjohtaja Tuomo Kolehmainen.

Useat Solenovon tuotteet ja ratkaisut ovat omassa segmentissään markkinajohtajia.

Solenovo tarjoaa ratkaisuja

Toimintaa suunnitellaan ja ohjataan tehokkaasti ajantasaisen ja luotettavan tiedon avulla. Kun tieto siirtyy erilaisten järjestelmien välillä ilman turhaa manuaalista työtä, jää työntekijöille enemmän aikaa tehdä tuottavaa ja luovaa työtä. Tähän perustuu Solenovon liikeidea.

Yritys tarjoaa ratkaisuja opetuksen, opiskelun, projekti- ja tutkimusinformaation hallintaan, työajan, kustannusten suunnitteluun ja kohdentamiseen sekä toimintolaskentaan.

– Keskeisimmät asiakkuutemme ovat yhtiön perustamisesta lähtien olleet yliopisto- ja korkeakoulusektorilla sekä nykyisin myös julkishallinnossa, toimitusjohtaja toteaa.

Ympäristöasiat mukana ratkaisuisissa
Nuorekkaassa yrityksessä on noin kolmekymmentä työntekijää, joilla keskimäärin kymmenen vuoden työkokemus ICT-alalta.

– Toimintamme on kannattavaa, mistä voimme kiittää osaavaa ja innostunutta henkilökuntaamme, Kolehmainen mainitsee.

Yritys ottaa toiminnassaan huomioon henkilöstön hyvinvoinnin sekä yhteiskunnallisen vastuun. Tavoitteena on kuormittaa ympäristöä mahdollisimman vähän.

– Järjestämme esimerkiksi kokouksia netin välityksellä ja minimoimme työmatkustamista.

Ympäristöasioiden huomioiminen tulee automaattisesti myös Solenovon tuotteissa.

– Ratkaisumme helpottavat asiakkaidemme etätyöskentelyä, koska niitä voi käyttää selaimen avulla, toteaa Kolehmainen.

Yksityiset terveyspalvelut (Q)

Yksityisten terveyspalvelujen tarjonta kasvoi voimakkaasti vuodet 2000 - 2008 niin toimipaikkojen määrällä kuin liikevaihdollakin mitattuna. Vuosi 2009 oli ensimmäinen koko tarkastelujaksolla, jolloin yksityisten terveyspalveluiden liikevaihto maakunnassa laski (-0,9 %). Yksityisiä terveyspalveluja tarjoavien yritysten määrä Pohjois-Karjalassa on kasvanut vuoden 2005 noin 85:stä nykyiseen yli 120 yritykseen, joilla on yhteensä noin 140 toimipaikkaa.

Yksityisten terveyspalvelujen liikevaihto on kasvanut vuositason tarkasteltuna koko 2000-luvun. Erityisen voimakasta toimialan kasvu oli vuosina 2007 (+ 26,3 %) ja 2008 (+ 21,6). Edeltävien vuosien voimakkaaseen kasvuun nähden vuoden 2009 ensimmäisen vuosipuoliskon liikevaihdon pysyminen edellisvuoden tasolla oli ilahduttavan hyvä tulos. Vuoden 2009 jälkimmäisellä puoliskolla terveyspalvelujen liikevaihto laski 1,7 % edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Yksityisten terveyspalvelujen liikevaihto Pohjois-Karjalassa oli lähes 86,5 miljoonaa euroa vuonna 2009.

Yksityiset terveyspalvelut ovat keskittyneet Joensuun seutukuntaan, missä syntyy noin 70 % toimialan liikevaihdosta maakunnassa.

Tuukka Arosara

Tietojenkäsittelypalvelut Televiestintä, Ohjelmistot ja tietopalvelutoiminta (61-63)

Toimialajako on muuttunut. Ohjelmistoihin ja tietojenkäsittelypalveluihin on nyt liitetty televiestintä, joten liikevaihto vuositasona on lähes nelinkertaistunut. Uuden kokonaisuuden kasvukehitys on ollut positiivista viimeiset kahdeksan vuotta. Liikevaihdon ennätys saavutettiin 12/2008, jolloin liikevaihto ylsi n. 13 miljoonaan euroon kuukausitasolla.

Viime vuosi oli kokonaisuudessaan jokseenkin edellisvuoden kaltainen, vaikka trendi näyttääkin loppuvuodesta hivenen laskua. Ala on yksi nykyisessä kriisissä parhaiten pärjänneistä. Pielisen-Karjalan ja Keski-Karjalan kasvulukuja ei ole volyymien vähäisyyden takia saatavilla. Laskennallisesti alan sadasta yrityksestä on 85 % Joensuun seudulla ja liikevaihdosta yli 90 %.

Koko maakunnan henkilöstömäärä kasvoi 2007 - 2009, mutta kääntyi lievään laskuun keväällä 2009. Kysymys on marginaaleista ja mm. 12/2009 kehitys oli positiivista. Kaiken kaikkiaan toimiala on yhä ennätyslukemissa liikevaihdolla mitattuna. Henkilöstömäärän kehityksessä on nähtävissä pientä sopeuttamista: kehitys oli positiivista 4-9 % elokuusta 2007 aina huhtikuuhun 2009, jolloin luvut kääntyivät lievästi negatiivisiksi. 12/2009 luku oli +2,5 %, vaikka sitä verrattiin 6,9 %:n kasvuun.

Erkki Rönkkö

Hallinto ja tukipalvelutoiminta (M + N)

Hallinto- ja tukipalvelutoiminnan toimialan pääluokkaan M lasketaan ammatillisesti, tieteellisesti ja teknisesti erikoistuneet toiminnot, jotka vaativat korkeatasoista osaamista ja joiden kautta palvelujen käyttäjille voidaan välittää erikoistunutta tietämystä ja taitoja. Toimialaluokkaan kuuluvat esim. tieteellinen tutkimus, mainostoiminta, arkkitehti- ja insinööripalvelut, laki- ja laskentatoimi ja eläinlääkintäpalvelut.

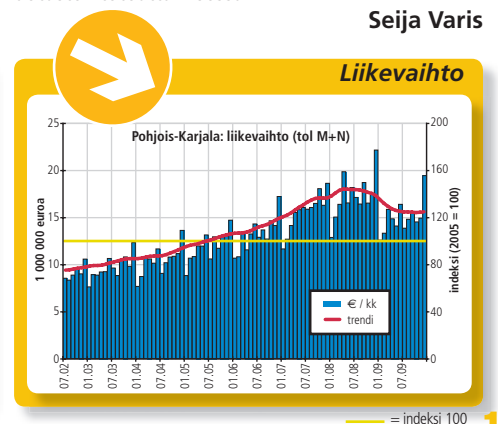
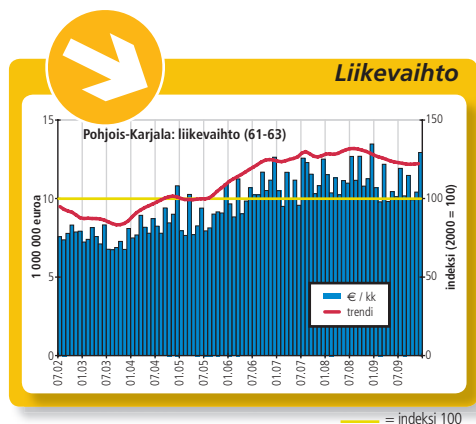
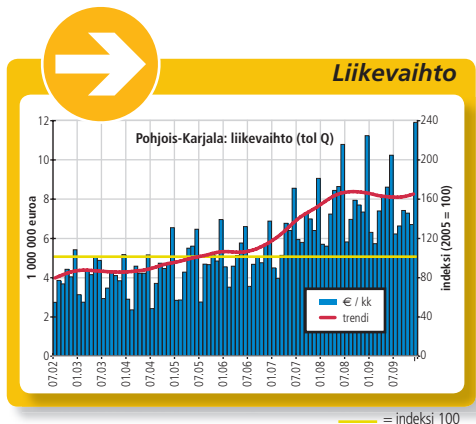
Pääluokkaan N lasketaan lyhytkestoiset tukipalvelut, joissa on kyse rutiiniluonteisen palvelun tuottamisesta, kuten matkatoimistopalvelut ja kiinteistönhoitopalvelut. Toimialaluokka koostuu hyvin erilaisista yrityksistä ja nämä yritykset ovat vuoroaikautuksensa lähes kaikkien muiden toimialojen kanssa.

Toimialaluokan liikevaihto on kasvanut vuodesta 2004 lähtien jopa muuta maata nopeammin, mutta tammi-kesäkuussa alkanut liikevaihdon lasku jatkui jälkimmäisellä vuosipuoliskolla. Toimialan kaikkien yritysten liikevaihto oli tarkastelujaksolla 93 miljoonaa euroa, joka on 15 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisen vuoden vastaavaan aikajaksona. Liikevaihdon muutos oli - 14,1 %.

Toimialan yritysten liikevaihdosta yli 80 % kertyy Joensuun seudulta, jossa liikevaihto laski 15,0 %. Keski-Karjalan seudulla liikevaihdon lasku oli 14,5 % ja Pielisen Karjalan seudulla 4,1 %.

Henkilöstön määrä laski ensimmäistä kertaa vuoden 2004 jälkeen ja väheni 2,8 %. Muutosluku on pieni suhteessa liikevaihdon laskuun, joten on oletettavaa, että alalla keskitytään tekemään kehitystyötä. Yritykset toimivat muiden toimialojen kanssa tuottaen osaamisellaan lisäarvoa muille yrityksille ja niillä merkittävä rooli lähitulevaisuuden kasvuo-dotusten toteuttamisessa.

Seija Varis

Julkaisun rahoittaja

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

• Pohjois-Karjalan ELY-keskus

Yhteistyökumppanit

Pohjois-Karjalan
MAAKUNTALIITTO

• Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

• JOSEK Oy

• Keski-Karjalan Kehitysyhtiö Oy

PIKES

• Pielisen Karjalan Kehittämiskeskus Oy

Pohjois-Karjalan talouskatsaus 1 • 2010

Tilastoaineisto: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Aineistojen käsittely, taulukot ja kuvat: ELY-keskus,

Alueellinen ennakointi työkaluksi Pohjois-Karjalassa -hanke.

Graafinen suunnittelu ja taitto: Idealmainos Oy

Painatus: PunaMusta Oy

Painosmäärä: 1 500 kpl

Ilmestyminen: kaksi kertaa vuodessa

Toimituskunta:

Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Tuukka Arosara
vs. projektipäällikkö

Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Pasi Hirvonen
EU-tiedottaja

Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Hanna Silvennoinen
vs. projektisuunnittelija

Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Tapio Kinnunen
kansainvälistymisasiantuntija

Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Ritva Saarelainen
johtaja

Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Erkki Rönkkö
yksikön päällikkö

Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Jarkko Tenhunen
teknologia-asiantuntija

Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Seija Varis
yritysasiantuntija

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
Rauno Jussila
viestintäsuunnittelija

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
Seppo Tiainen
kuntakehityspäällikkö

Pielisen Karjalan Kehittämiskeskus Oy
Asko Saatsi
toimitusjohtaja

Joensuun Seudun Kehittämisyhtiö
JOSEK Oy
Pekka Nuutinen
toimitusjohtaja

Keski-Karjalan Kehitysyhtiö Oy
Risto Hiltunen
toimitusjohtaja

Vipuvoimaa
EU:lta

Katsaus on luettavissa myös Internetissä:

www.ely-keskus.fi/pohjois-karjala, www.josek.fi, www.pohjois-karjala.fi, www.keti.fi, www.pikes.fi